MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 58 – PERUSTETTU 1916
PERJANTAINA 22. TOUKOKUUTA 2015

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

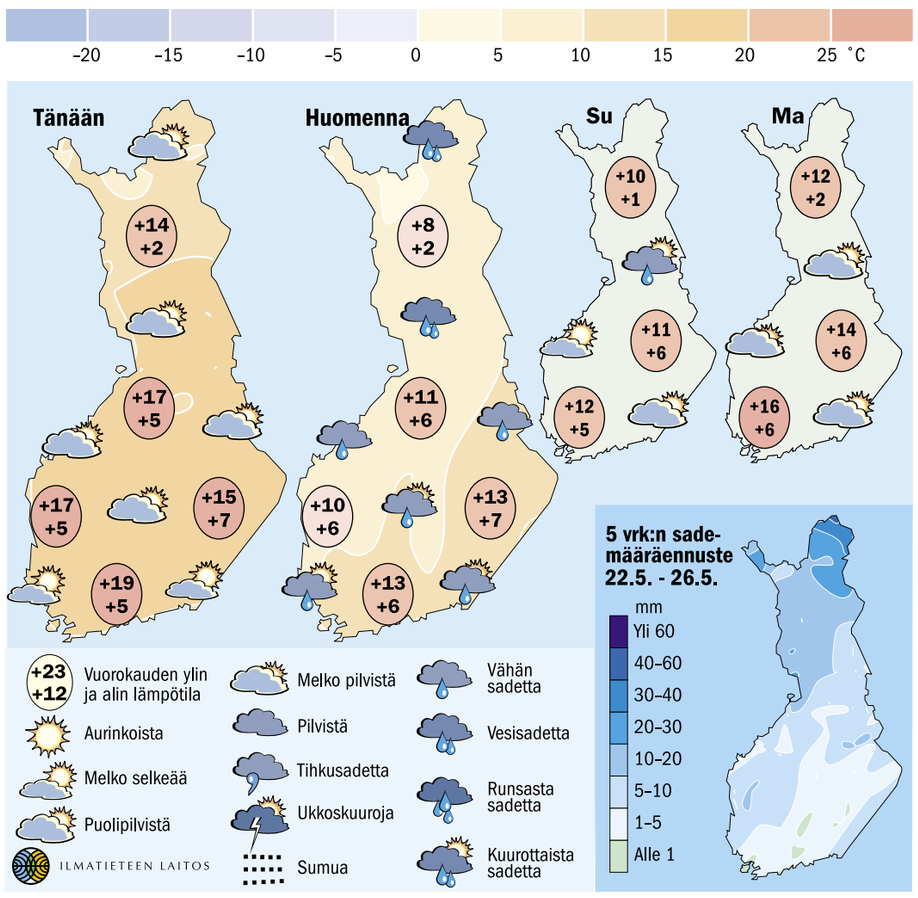

Aluksi pääosin poutaa ja melko aurinkoista

SÄÄ ON ALUKSI pääosin poutainen ja melko aurinkoinen. Lauantaina lännestä saapuu sadealue ja monin paikoin sataa vettä, samalla etelänpuoleinen tuuli voimistuu selvästi. Jakson lopussa sää poutaantuu ja selkenee, tosin paikalliset sadekuurot ovat yhä mahdollisia.

PÄIVÄLÄMPÖTILA ON 10 ja 19 asteen välillä, maan pohjoisosassa on jakson lopussa viileämpää ja lauantaina sateisilla alueilla lämpötila jää etelässäkin 10 asteeseen. Yölämpötila on 2 ja 8 asteen välillä, maan pohjoisosassa voi parina yönä esiintyä hallaa.

JAKSON ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ on 2–10 milliä, maan pohjoisosassa pääosin 10–20 milliä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN aikana sää jatkuu vaihtelevana ja lämpenee hieman.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	9	●	5.7
Kiikala	11	○	1.3
Turku	14	○	2.5
Jomala	14	◐	6.0
Pori	13	○	4.0
Niinisalo	13	○	3.1
Tampere	13	●	2.7
Jokioinen	12	●	0.8
Lahti	9	●	6.4
Kouvola	7	●	15.7
Lappeenranta	8	●	9.2
Mikkeli	8	●	*
Ilomantsi	11	●	8.9
Joensuu	9	●	14.8
Kuopio	10	●	12.9
Viitasaari	11	○	8.1
Jyväskylä	11	●	7.0
Ähtäri	13	◐	9.7
Kauhajoki	14	◐	6.4
Vaasa	13	◐	14.9
Ylivieska	15	◐	7.5
Kajaani	13	◐	5.1
Oulunsalo	13	○	6.6
Pudasjärvi	13	○	6.3
Suomussalmi	13	○	4.5
Kuusamo	10	●	1.7
Rovaniemi	9	○	4,6
Pello	6	●	6.7
Salla	12	○	3.1
Sodankylä	9	●	4,4
Muonio	7	●	8.2
Kilpisjärvi	6	●	6.8
Ivalo	7	●	1.5
Utsjoki	10	◐	2.9

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 12 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 9 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

KOSTEUSTILANNE

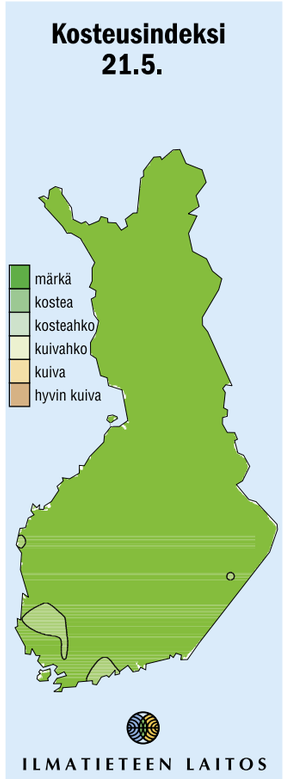

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta:
0600 10620
• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 e/min + paikallispuhelumaksu
Ilmatieteenlaitoksen

KASVUKAUSI

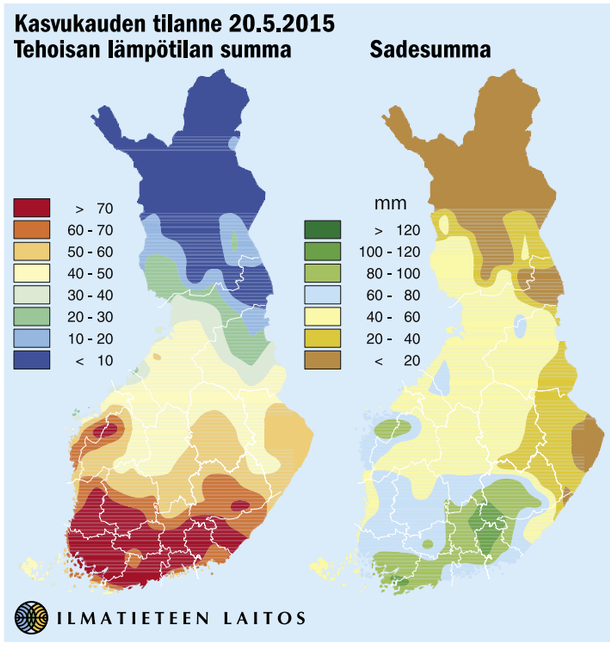

Poikkeama keskimääräisestä

Havaintoasema	Lämpösumman suhde vertailuarvoon* päivinä	Sadesumman suhde vertailuarvoon* %
Jomala	+1	374
Helsinki-Vantaa	1	378
Turku	2	401
Jokioinen	3	396
Utti	4	625
Niinisalo	2	419
Jyväskylä	4	398
Kauhava	0	566
Joensuu	1	186
Ylivieska	2	480
Kuhmo	2	305
Pudasjärvi	0	506
Pello	0	803
Salla	+6	746
Ivalo		

* vuosien 1971–2000 keskiarvo

Omenan ja marjojen tuholaiset tarkkailuun

Lämpösumma on kertynyt viime vuotta hitaammin.

AJANKOHTAISTA

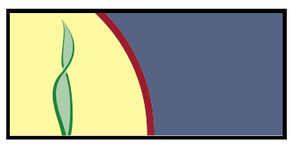

Kasvukauden tehoisa lämpösumma oli 19.5. Jokioisilla 66 päiväastetta. Tasan vuotta aikaisemmin lämpösumma Jokioisilla oli 101 päiväastetta. Lämpösumman perusteella kasvukausi on 4 päivää jäljessä viime vuoteen verrattuna.

Omenan tuholaisseuranta ennen kukinnan alkua

Kukkaruusukkeista tarkkaillaan ennen kukinnan alkua omenakemppejä, lehtikirvoja ja kukintoja vioittavia kääriäistoukkia.

Haavinäytteillä selviää myös omenanlehtikempin, omenankukkakärsäkkään, omena- ja luumuleikkurien, hallamittarin ja muiden perhostoukkien runsaus. Ruiskutukset tehdään tarvittaessa ennen kukinnan alkua.

Lustokuoriaisten parveilu on käynnissä.

Vattukärsäkäs mansikan ykköstuholainen

Vattukärsäkkään tarkkailu karistusvatinäytteen avulla on ajankohtaista kukintovarsien tullessa esiin.

Lämpimällä säällä tarkkailu on päivittäistä. Vattukärsäkkään torjuntaruiskutus tehdään, kun ensimmäiset vioitukset, katkotut nuput ilmaantuvat.

Jos alueella esiintyy kestävyyttä tavanomaisesti käytetyille valmisteille, voi kokeilla ruiskutusta tau-fluvalinaatilla.

Myös nälvikkäiden esiintymistä tarkkaillaan, ja tarvittaessa torjunta tehdään ennen muninnan alkua. Mansikkapunkit ovat aloittamassa munintaa myös avomaalla.

Jos vioituksia esiintyi viime kesänä, lohkolle voi levittää petopunkkeja jo ennen kukinnan alkua. Samalla torjutaan myös vihannespunkkeja. Kemiallisen tuholaistorjunnan varoajat on otettava huomioon. Myös petopunkkien levityksen jälkeen tehdyt ruiskutukset haittaavat petopunkkeja.

Vattukuoriaiset tarkkailuun

Vadelman kukkanuppujen tullessa esiin asennetaan vattukuoriaisten tarkkailupyydyksiä kasvustoon. Pyydyksissä voi käyttää myös houkuteainetta. Pyyntisaaliin lisäksi tarkkaillaan ensimmäisiä vioituksia kukkanupuissa.

Herukoiden kukinnan aika

Herukoiden kukinnan aikana tarkkaillaan lehtikirvojen aiheuttamia oireita, sykeröityviä versojen kärkiä ja punertuvia lehtikupruja.

Leppäpirkkoja ja harsokorentoja esiintyy nyt kohtalaisen runsaasti, joten torjuntaan ei useinkaan ole tarvetta.

Tarkkailun yhteydessä poistetaan ja hävitetään herukkalasisiiven vioittamia kuihtuvia oksia ja havainnoidaan villa- ja nappikilpikkäiden esiintymistä oksilla. Mahdollinen torjunta tehdään kukinnan jälkeen.

Rukiin laontorjunta lippulehtivaiheessa

Syysruis on 2-solmuasteella. Jos ruiskasvustot ovat tiheitä ja reheviä, tarvitaan laontorjuntaan mepikvatti-, trineksapakki-etyyli- tai etefoni-valmisteita.

Etefonin käyttö suhteutetaan jo käytetyn klormekvatin käyttöaikaan ja määrään. Klormekvattikloridilla ei ruista saa enää käsitellä.

Syysvehnän jo talvehtineilla alalehdillä esiintyy monin paikoin harmaalaikkua. Harmahtavat laikut ovat melko laajoja, ja niissä on erotettavissa pieniä mustia pistemäisiä kuromapulloja.

Harmaalaikun oireet ovat edenneet viileässä säässä toistaiseksi hitaasti, mutta kostea sää on edesauttanut uusien infektioiden alkua. Oireiden muodostumiseen voi kulua infektion alusta kaksi viikkoa.

Sään lämpiäminen nopeuttaa oireiden muodostusta, ja tarkkailu on hyvä aloittaa. Harmaalaikun riski on suurin lohkoilla, joilla esikasvina on syysvehnä.

Runsaat sateet ja kolea sää ovat hidastaneet kevätkylvöjen edistymistä ja kasvustojen taimettumista.

Kuminan ja öljykasvien tuhoeläintarkkailu alkaa

Kuminakoi on lennossa Etelä-Suomessa. Toukkien tarkkailu kannattaa aloittaa lämpösumman lähestyessä 130 päiväastetta.

Kevään ensimmäinen kaalikoihavainto on tehty Jokioisilla viikonlopun yli olleista kelta-ansoista.

Paikallinen tilanne syysöljykasveilla kannattaa tarkistaa, mutta aikuisten kaalikoiden torjunta ei kannata, vaan mahdollinen torjunta on ajankohtaista vasta, kun toukkia löytyy.

Ensimmäiset rapsikuoriaiset ovat jo liikkeellä, joten syysöljykasvien kuoriaistarkkailu on myös ajankohtaista.

Kirppatilanteen tarkkailu on tarpeen heti kevätöljykasvien taimettuessa, sillä tilanne voi muuttua nopeasti sään lämmetessä.

Rypsin ja rapsin rikkakasvien torjunta metatsaklorilla on mahdollista noin kolme päivää kylvön jälkeen niin kauan, kun viljelykasvit eivät ole taimettuneet.

Käsittelyä voi tehostaa myöhemmin viljelykasvin taimetuttua, rikkakasvien ollessa korkeintaan nelilehtisiä. Klopyralidin ja pikloraamin seosta käytetään rypsin ollessa korkeintaan nelilehtiasteella.

Härkäpavun rikkakasvien torjunta tehdään ennen pavun taimettumista aklofeeni- tai metatsaklori-valmisteilla, pellon rikkakasvihistoria vaikuttaa valmisteen valintaan.

Härkäpavun taimettumisen jälkeen voi käyttää bentatsonia. Herneen rikkakasvien torjunnan voi tehdä viljelykasvin taimettumisen jälkeen.

LUONNONVARAKESKUS
www.luke.fi/kasper

Versokääriäisen toukka on yleinen omenan kukkanuppujen vioittaja.

Kostonjoen virtaama nousee harvinaisen kovaksi

Iijoen vesistössä sijaitsevat Kostonjärvi ja Irninjärvi täyttyvät kovaa vauhtia. Kostonjärven juoksutukset joudutaan nostamaan noin 70 kuutioon sekunnissa, ja virtaama Kostonjoessa nousee poikkeuksellisen kovaksi.

Juoksutuksia ei voida hillitä edes säännöstelyrajan ylityksellä, koska Kostonjärven tulovirtaama on niin iso.

Myös Irninjärven juoksutuksia nostetaan lähipäivien aikana.

Iijoella Pudasjärven Tuulisalmen mittausasemalla vedenpinnan korkeus on laskenut viime viikonlopun huippulukemista noin 40 senttiä.

”Iijoen latvajärvet ovat täyttyneet, ja Tyräjärvellä, Naamankajärvellä ja Korvuanjärvellä vedenpinta on noussut lähelle ennätyskorkeuksia”, vesivararyhmän päällikkö **Olli Utriainen** Pohjois-Pohjanmaan elykeskuksesta kertoo.

”Iijoen tulviva vesi on nostanut myös Kiiminkijoen ja Nuorittajoen virtaamia, ja jos ajatellaan laajemmin, niin Oulujoessakin on kohtuullisen kovat virtaamat, jotka jatkuvat varmaan kesäkuun puolelle.”

PIIA MATIKAINEN

Mehiläishoitajat: Karhua ei pidä koskaan houkutella hunajalla

Karhuja ei pidä koskaan houkutella hunajalla, ei valokuvausta tai mitään muutakaan tarkoitusta varten, Suomen mehiläishoitajain liitto (SML) varoittaa.

Ilta-Sanomat kertoi keskiviikkona luontokuvaajasta, joka houkutteli nuoren karhun puuhun hunajalla. Juttu oli otsikoitu ”Mies valeli puun hunajalla Kainuussa ja asensi kameran: Karhunpentu tuli ja kiipesi – katso suloiset kuvat.”

Suloisuus on kaukana karhun vierailusta mehiläistarhalla, SML:n toiminnanjohtaja **Heikki Vartiainen** korostaa.

Hunajaan tottunut karhu aiheuttaa tuhansien eurojen vahingot mehiläistarhoilla. Se tuhoaa mehiläispesän yleensä täysin syödessään hunajaa ja mehiläisten toukkia.

SML:n tietoon on huhti–toukokuun aikana tullut jo sata karhun tuhoamaa mehiläispesää eri osista maata. Yhden pesän menetys maksaa tarhaajalle jopa 1200 euroa.

Hunajalla houkuttelu voi tarkoittaa karhulle pahimmillaan kuolemantuomiota. Jos karhu tottuu hunajaan ja alkaa vierailla jatkuvasti mehiläispesillä tai ihmisasutuksen lähellä, se voidaan joutua lopettamaan, Vartiainen muistuttaa.

Jokainen menetetty mehiläispesä näkyy myös alueen kasvien pölytyksessä.

SATU LEHTONEN

Hunajaan tottunut karhu voi aiheuttaa isot vahingot vieraillessaan mehiläistarhalla.